

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA NNE

KIKAO CHA SITA

14 SEPTEMBER, 2016

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA NNE

KIKAO CHA SITA – TAREHE 14 SEPTEMBER, 2016

I. DUA:

II. MASWALI:

OFISI YA WAZIRI MKUU:

**71. MHESHIMIWA BONIVENTURA DESTERY
KISWAGA (MAGU):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Wazee wa nchi hii walilitumikia Taifa na kuchangia pato la Taifa:-

Je, ni lini Serikali itaanza kuwapatia kiinua mgongo.

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

**72. MHESHIMIWA ESTER LUKAGO MIDIMU
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Wanawake katika Mkoa wa Simiyu wamehamasika sana kujiunga kwenye vikundi ili kukusanya nguvu zao za kiuchumi kwa lengo la kujiendeleza kiuchumi zaidi:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuwapatia wanawake hawa mafunzo ya kimtaji ili waweze kufanya shughuli zao za kiuchumi kwa ufanisi zaidi.

OFISI YA MAKAMU WA RAIS (MAZINGIRA NA MUUNGANO):

73. MHESHIMIWA ALBERT NTABALIBA OBAMA (BUHIGWE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais (Mazingira na Muungano):- Wilaya ya Buhigwe ni Wilaya ambayo upandaji miti haujafanyika vya kutosha:-

Je, Serikali haioni kuwa kuna haja ya kuweka bajeti juu ya zoezi hilo.

WAZIRI WA MALIASILI NA UTALII:

74. MHESHIMIWA SUZAN LIMBWENI KIWANGA (MLIMBA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Serikali imetwaa maeneo ya Vijiji katika Kata za Idete, Namwala, Mofu, Mbinga, Igima, Mchombe, Mngeta, Kalengakelu, Mlimba, Kamwene, Chita na Utengule kwa madai kwamba ni maeneo ya Hifadhi bila kuwashirikisha

Wananchi, jambo ambalo limefanya Wananchi kushindwa kuendeleza shughuli zao za kilimo na ufugaji na hivyo kuendelea kuwa maskini:-

Je, Serikali itakuwa tayari kuwashirikisha Wananchi ili kuweka mipaka kati ya maeneo ya kilimo na ufugaji na yale ya Hifadhi ya Taifa ili kuondoa mgogoro wa ardhi uliopo hivi sasa kwa Wananchi kukosa maeneo ya kilimo na malisho ya mifugo.

WIZARA YA KILIMO, MIFUGO NA UVUVI:

75. MHESHIMIWA JORAM ISMAEL HONGOLI (LUPEMBE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo, Mifugo na Uvuvi:- Uchumi wa Wananchi wa Jimbo la Lupembe na Tarafa ya Lupembe unategemea biashara ya Chai, lakini kwa muda mrefu sasa Wananchi wanataabika kupata soko la Chai yao kwa sababu ya kufungwa kwa Kiwanda cha Chai cha Igombola – Lupembe mwaka 2009; na kwa kuwa Kiwanda hicho kilikuwa cha Wananchi lakini baadaye Serikali ikampatia Mwekezaji baada ya Wananchi kushindwa kukiendesha lakini ukatokea mgogoro kati ya Mwekezaji na Wananchi ambao umesababisha hasara kubwa kwa Wananchi, mwekezaji na Serikali pia:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kutatua mgogoro huo ili Serikali iweze kunufaika na Kiwanda hicho kupitia tozo ya Kodi, Ajira n.k. na Wananchi waweze kuuza Chai yao kwenye Kiwanda hicho.

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

76. MHESHIMIWA RASHID ALI ABDALLAH (TUMBE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:- Nchi inakuwa na amani pale ambapo kuna ulinzi imara:-

Je, ni utaratibu upi mzuri wa kuimarisha ulinzi Bungeni.

77. MHESHIMIWA DKT. GODWIN OLOYCE MOLLEL (SIHA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:- Mafunzo na mazoezi ya kijeshi yanayofanywa na Chuo cha Polisi Moshi – CCP katika eneo la Kata ya Donyomorwa katika Wilaya ya Siha yamesababisha maafa makubwa kwa Wananchi ikiwa ni pamoja na Wananchi kuuawa kwa risasi na mabomu yanayotumika katika mazoezi hayo:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuhamisha mafunzo hayo kutoka kwenye maeneo ya makazi ili kuepusha maafa yanayowapata Wananchi wa maeneo hayo.

WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

78. MHESHIMIWA MBARAKA KITWANA DAU (MAFIA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Tafiti nyingi za mafuta na gesi zimefanywa na Kampuni mbalimbali Kisiwani Mafia:-

Je, ni nini matokeo ya tafiti hizo.

79. MHESHIMIWA MOHAMED OMARY MCHENGERWA (RUFJI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Mradi wa REA umekuwa ukisuasua katika maeneo ya Vijiji vya Rufiji hususan Tarafa ya Mkongo Kata za Mkongo, Ngorongo, Kipungila na Kata ya Mwaseni na Ngarambe:-

Je, ni lini mradi huo utakamilika katika hatua inayofuata.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

**80. MHESHIMIWA JOSEPH MICHAEL MKUNDI
(UKEREWE):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Ni miaka 3 sasa tangu barabara ya Bunda – Kisorya – Nansio iwekwe katika mpango wa Ujenzi kwa Kiwango cha lami lakini ujenzi huo unasuasua tu;-

- (a) Je, ni lini ujenzi wa barabara hiyo utakamilika;
- (b) Je, Serikali ina kauli gani juu ya ujenzi wa daraja kati ya Kisorya (Bunda) na Lugezi (Ukerewe).

**81. MHESHIMIWA SUBIRA KHAMIS MGALU
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:-

Je, ni lini ujenzi wa barabara ya Kibanga - Mapinga, km 23 kwa kiwango cha lami utaanza na kukamilika kama ilivyoahidiwa kwenye Ilani ya CCM ya mwaka 2015.

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI, TEKNOLOJIA NA UFUNDI:

82. MHESHIMIWA ZAINAB ATHUMANI KATIMBA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu, Sayansi, Teknolojia na Ufundi:- Bodi ya Mikopo ya Elimu ya Juu ilifanya ongezeko la fedha za kujikimu kwa wanafunzi wa Vyuo vya Elimu ya Juu kwa shilingi 1000/= kutoka 7500 mpaka 8500 katika mwaka wa fedha 2015/2016 ongezeko ambalo haliendani na kasi ya mfumuko wa bei uliorekodiwa na Ofisi ya Taifa ya Takwimu, kutoka asilimia 4.2% Februari, 2015 mpaka kufikia asilimia 5.6% Februari, 2016:-

Je, Serikali iko tayari kuongeza fedha hizo kufikia Tshs. 10,000/= kwa siku ili kuendana na kupanda kwa gharama za maisha.

83. MHESHIMIWA ZAINAB NUHU MWAMWINDI (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu, Sayansi, Teknolojia na Ufundi:- Baadhi ya Vyuo Vikuu nchini vinaendelea kufanya tafiti mbalimbali zenye manufaa kwa Wananchi:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuviwezesha Vyuo Vikuu vyote hapa nchini vikiwemo vya Tumaini na Mkwawa kufanya tafiti zitakazosaidia Jamii kubwa ya Wananchi.

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI:

84. MHESHIMIWA EMMANUEL ADAMSON MWAKASAKA (TABORA MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji:- Serikali ina mpango wa kujenga maabara ya kupima ubora na kiwango cha Asali inayozalishwa hapa nchini:-

Je, kwa nini Serikali isijenge maabara hiyo Mkoani Tabora ambako ndipo kunazalishwa asali nyingi kuliko Mkoa wowote nchini.

85. MHESHIMIWA YAHAYA OMARY MASSARE (MANYONI MAGHARIBI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji:- Mheshimiwa Rais, wakati wa kampeni aliahidi kuvirudisha Serikalini Viwanda vyote vilivyobinafsishwa ambavyo havifanyi kazi:-

Je, ni lini Serikali itaanza utekelezaji wa ahadi hiyo.

III. MISWADA YA SHERIA YA SERIKALI:

*(Kusomwa Mara ya Pili, Kamati ya Bunge Zima na
Kusomwa Mara ya Tatu)*

Muswada wa Sheria ya Taasisi ya Utafiti wa Kilimo, wa Mwaka 2016 [*The Tanzania Agricultural Research Institute Bill, 2016*].

Muswada wa Sheria ya Taasisi ya Utafiti wa Uvuvi, wa Mwaka 2016 [*The Tanzania Fisheries Research Institute Bill, 2016*].

**DODOMA
14 SEPTEMBER, 2016**

**DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**